

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

3 6105 126 579 197

ТРЕТИ
ИЛЮСТРОВАНЪ ГОДИШНИКЪ

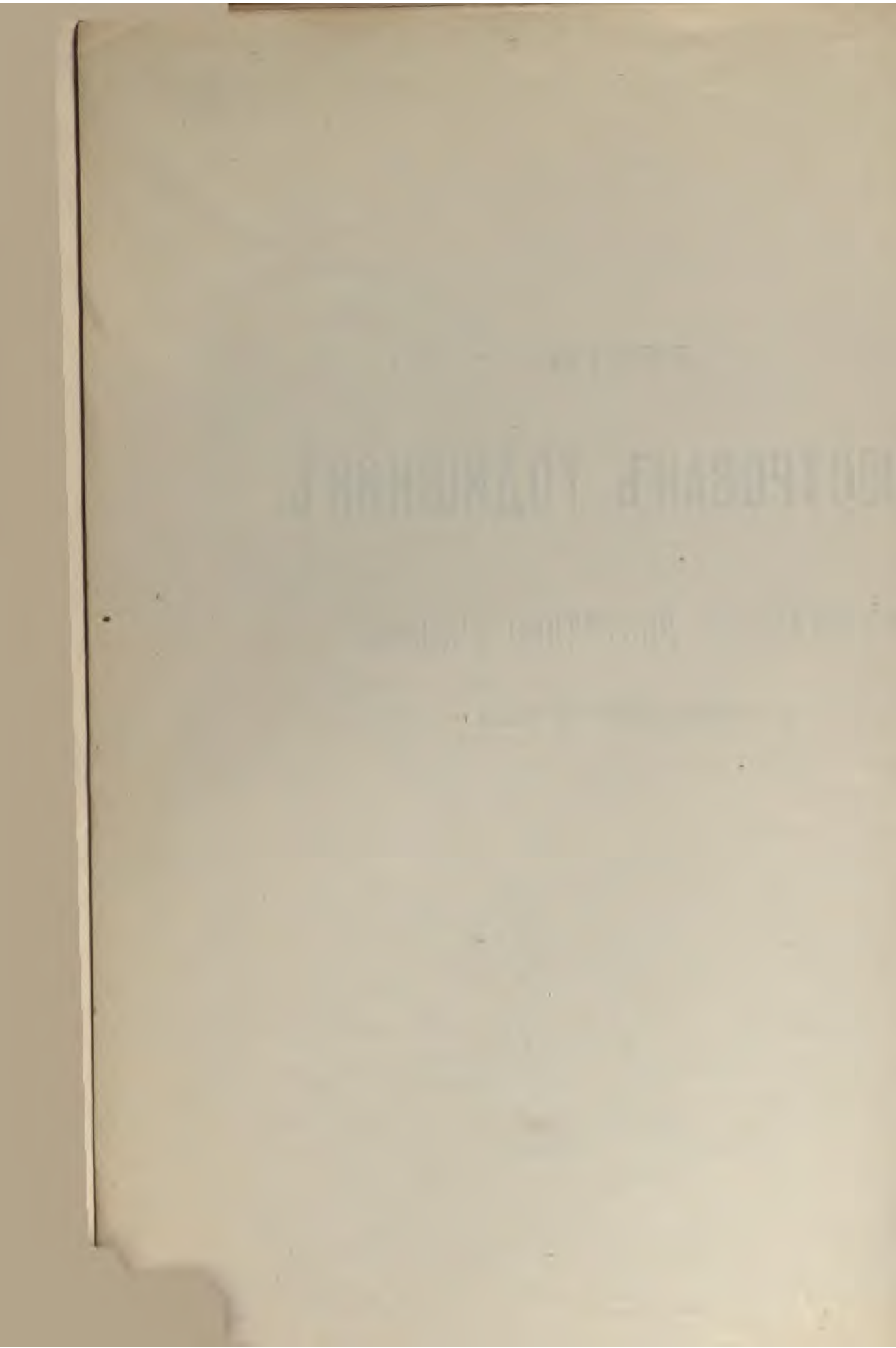
НА

ДЪРЖАВНОТО РИСУВАЛНО УЧИЛИЩЕ

за учебната 1906/1907 година.

СОФИЯ
ПРИДВОРНА ПЕЧАТНИЦА
1908.

I. Помѣщения.

Въ началото на тая учебна година новопостроеното държавно здание на ул. „Оборище“ до Държавната Печатница бѣше вече готово и училището напустна наетитѣ частни здания на Ю. Мирковичъ на ул. „Аксаковъ“ и прѣмѣсти часть отъ отдѣлитѣ си въ собственото здание. Новопостроеното здание, което е само едно крило отъ цѣлата постройка на училището, е недостатъчно за помѣстване даже и на половината отъ отдѣлитѣ, но е доста удобно за работа и отговаря на назначението си, понеже е строено специално за Рисувално училище. То е на два етажа, съ по три голѣми ателиета съ сѣверно освѣтление и по единъ салонъ съ югоизточно, сутеренъ и таванъ.

Въ сутерена се помѣстватъ голѣмитѣ керамически пещи, работилница на керамическия отдѣлъ (грънчарска), складъ за гипсови модели и складъ за дърва и въглища.

На първия етажъ въ югоизточния салонъ се помѣщава керамическата лаборатория съ една малка стаичка до него за едно грънчарско колело; първото ателие е за ученицитѣ по керамика, второто за моделиране и третото за рисуване по гипсови модели (орнаменти и бюстове).

Въ втория етажъ югоизточниятъ салонъ е за канцелария на директора, първото ателие за директора, второто за живопись и третото за рисуване половинъ и цѣли голи тѣла отъ натура съ въгленъ.

Тавантъ е приспособенъ за складъ на ученически работи; едната му часть е раздѣлена така, че образува три малки ателиета за ученици, които се специализиратъ по живопись и иконопись.

Въ зданието на ул. „Шипка“ (салона) се четат лекциитѣ по история на изкуствата, придружавани съ свѣтливи картини посрѣдствомъ проекционенъ апаратъ. Салонътъ се дѣли посрѣдствомъ една завѣса на двѣ части. Заднята отъ тѣхъ прѣди пладнѣ е заета отъ ученицитѣ, които рисуватъ глави отъ натура съ въгленъ.

Останалитѣ отдѣли на училището се помѣщаватъ все още въ частнитѣ здания на Б. Станковичъ на ул. „Оборище“ и „С.-Стефано“ и на П. Милюковъ на ул. „Санъ-Стефано“.

Въ зданията на Богданъ Станковичъ: а) въ това на ул. „Оборище“, състоеще се отъ четири салони съ горно освѣтление, се помѣщаватъ: въ единъ салонъ рѣзбарския отдѣлъ, въ единъ работятъ специалиститѣ по живопись и иконопись, въ третия — специалиститѣ по скулптура и четвъртия за перспектива и рисуване маски; б) въ зданието на ул. „С.-Стефано“ се помѣщава канцелярията, библиотеката и архивата на училището, салонъ за декоративно изкуство, салонъ за бродерия, салонъ за лекции по теоретически прѣдмети и гипсовата работилница.

Въ зданието на Павелъ Милюковъ се помѣщава литографския отдѣлъ въ четири стаи, салонъ за любителки по декоративно изкуство и двѣ стаи за рѣчна работа и специалисти по гравюра.

II. Прѣподавателски персоналъ.

Директоръ.

Иванъ В. Мърквичка, учителствувалъ 26 години, отъ които 11 като директоръ на Рисувалното училище, прѣподава (корегира) живопись въ спец. курсъ.

Колегия на редовнитѣ прѣподаватели.

(Живописци и скулптори). подъ *прѣдседателството на директора*.

1. *Антонъ Митовъ*, 1 ст. прѣподавателъ, учителствувалъ 21 години, отъ които 12 въ Рисувалното училище, прѣподава история на изкуствата въ общия и спец. курсове и методика на рисуването въ спец. курсъ.

2. *Иванъ Ангеловъ*, I ст. прѣподаватель, учителствувалъ 20 години, отъ които 7 въ Рисувалното училище, прѣподава рисуване отъ натура съ въгленъ въ общия и спец. курсове.

3. *Петко Д. Клисуровъ*, I ст. прѣподаватель, учителствувалъ 19 години, отъ които 6 въ Рисувалното училище, прѣподава рисуване по гипсови модели (орнаменти и бюстове) въ общия курсъ.

4. *Борисъ Михайловъ*, II ст. прѣподаватель, учителствувалъ 14 години, отъ които 5 въ Рисувалното училище, прѣподава декоративно изкуство въ общия и спец. (школа за декоратори) курсове.

5. *Жеко Спиридоновъ*, III ст. прѣподаватель, учителствувалъ 11 години, отъ които 4 въ Рисувалното училище, прѣподава моделиране (скулптура) въ общия курсъ.

6. *Стефанъ Ивановъ*, III ст. прѣподаватель, учителствувалъ 4 години, отъ които 1 въ Рисувалното училище, прѣподава рисуване по гипсови модели (маски) въ общия курсъ и корегира живопись — глави въ спец. курсъ.

Прѣподаватели по художественитѣ индустрии.

1. *Иванъ Травнишки*, III ст. прѣподаватель, учителствувалъ 6 години въ Рисувалното училище, прѣподава рѣзбарство въ спец. курсъ и завежда рѣзбарския отдѣлъ.

2. *Тереза Б. Михайлова*, III ст. прѣподавателка, учителствувала 3 години въ Рисувалното училище, прѣподава бродерия и тантели и въ спец. курсъ и урежда курса за учителки по рѣзкодѣлие.

3. *Стефанъ Димитровъ*, III ст. прѣподаватель, учителствувалъ 13 години, отъ които 3 въ Рисувалното училище, прѣподава химия по боитѣ въ спец. курсъ и завежда керамическия отдѣлъ.

Извънредни прѣподаватели съ възнаграждение на часъ.

1. *Антонъ Шоурекъ* (професоръ въ Университета), прѣподава конскруктивна перспектива въ общия курсъ и методика на геометрическото чертание въ спец. курсъ.

Забѣлѣжка. Редовнитѣ прѣподаватели седмично по редъ корегиратъ вечеренъ актъ.

2. *Юрданъ Милановъ* (архитектъ-началникъ на отдѣление при М-вото на Обществ. Сгради и пр.), прѣподава техническо чертане и архитектура въ общия курсъ.

3. *Д-ръ Н. Коларовичъ* (Соф. Окр. лѣкарь), прѣподава художествена анатомия въ общия курсъ.

4. *Ото Хорейши* (I ст. учителъ въ I Соф. Мжжка Гимназия), прѣподава практическа перспектива въ общия курсъ и краснописание въ спец. курсъ.

5. *Димитръ х. Ивановъ* (пенсионеръ — бившъ I ст. гимназиченъ учителъ и директоръ), прѣподава френски езикъ въ общия курсъ.

6. *П. Пенчевъ* (асистентъ въ Университета), прѣподава физико-физиологическо учение за цвѣтоветъ въ спец. курсъ.

7. *Иосифъ Силаба* (специалистъ-литографъ), прѣподава литография въ спец. курсъ и завежда литографския отдѣлъ.

Учителскиятъ съвѣтъ се състои отъ всички прѣподаватели подъ прѣдседателството на директора.

III. Ученици.

Прѣзъ 1906 и 1907 учебна година сж се записали за ученици въ общия и специалния курсове всичко 158 души, отъ които 118 ученици и 40 ученички. Отъ тѣхъ редовни 79, извънредни 32 и приходящи 47. Новопостъпили сж 42 ученици и 22 ученички — всичко 64. Въ общия курсъ е имало 69 ученици и 21 ученички — всичко 90. Въ специалнитѣ — 49 ученици и 19 ученички — всичко 68, които се разпредѣлиха по школи така: въ школата за учители по рисуване — 23, въ школата за живописъ и иконописъ — 9, въ школата за декоративно искуство — 18, въ школата за скулптори — 1, въ школата за резбари — 6, въ школата по керамика — 1, въ школата по везба — 6 и въ школата по литография — 4. Освѣнъ това, художествено-индустриалнитѣ школи се посѣщаватъ и отъ други ученици отъ общия и специалнитѣ курсове. Така школата по скулптура е била посѣщавана още отъ двама ученици отъ спе-

циалния курсъ; школата по възба — отъ 10 ученички отъ общия курсъ, 3 отъ школата за учители и 8 отъ школата за декоратори; школата по керамика — отъ 3 ученици и 8 ученички отъ общия курсъ, 1 ученикъ отъ школата за живописъ, 1 ученикъ и 6 ученички отъ школата за декоратори и 2 ученички отъ школата по възба; школата по литография — отъ 2 ученици отъ школата за учители, 1 отъ школата за живописци и 1 отъ школата за декоратори. Напустнали сж училището 30 души, а до края на годината сж останали 128, отъ които 98 ученици и 30 ученички.

По мѣсторождение ученицитѣ се разпрѣдѣлятъ по окръжи тѣй: отъ Софийски — 39, отъ Бургаски — 5, отъ Варненски — 10, отъ Видински — 2, отъ Вратчански — 3, Кюстендилски — 5, Пловдивски — 16, Плѣвненски — 8, Русенски — 10, Старо-Загорски — 19, Търновски — 14, Шуменски — 3, или всичко отъ България — 134, отъ Европейска Турция — 13, отъ Ромжния — 3, Русия — 4 и отъ други държави — 4.

По вѣроизповѣдание: източно-православни — 145, католици — 8, протестанти — 4 и армено-грегориянци — 1.

По народностъ: българи — 147, гърци — 1, руси — 2, арменци — 1, други народности — 7.

По поданство: българско — 146, турско — 4, други — 8.

По възрастъ: на 15 години — 4, на 16 г. — 3, на 17 г. — 9, на 18 г. — 18, на 19 г. — 17, на 20 г. — 17, на 21 г. — 19, на 22 г. — 17, на 23 г. — 10, на 24 г. — 12, на 25 г. — 12, на 26 г. — 2, на 27 г. — 4, на 28 г. — 2, на 29 г. — 2, на 30 г. — 1, на повече отъ 30 г. — 9.

По образование: не ходили въ училище (съ домашно образование) — 1, свършили първоначално училище — 1; съ гимназиялно образование: I класъ — 3, II кл. — 9, III кл. — 30, IV кл. — 35, V кл. — 21, VI кл. — 7, VII кл. — 27, I курсъ педагогически — 2, II курсъ — 1, III курсъ — 1, IV курсъ — 2; отъ други училища въ България — 12, отъ други училища вънъ отъ България — 6.

По сѣмейно положение: 151 неженени, 5 женени, 1 вдовецъ и 1 разведенъ.

По издържка: издържани сж на родителски срѣдства — 92, на роднински — 10, на свои — 49, на свои и чужди — 2, само на чужди — 5.

Отъ училищната такса, която е 15 лева за полугодие за редовнитѣ ученици и 20 л. за извънреднитѣ и приходящи, сж получени прѣзъ годината 2950 лева, а именно: платили за двѣтѣ полугодия — 60 уч., платили за I полугодие 47, освободени по бѣдностъ за двѣ полугодия — 40, за едно полугодие — 22, не платили и сж отписани — 3.

IV. Занятия и прѣподавания.

Занятията и прѣподаването е ставало съгласно тукъ приложената седмична програма, еднаква и за двѣтъ полугодия.

Програма за занятията и прѣподаванията а) въ Общия курсъ.

Дни	Часове	Г о д и ш н и ж (ж у р с о в о)		
		I	II	III
Понеделникъ	8—12 ч. пр. пладнѣ	Рисуване	Рисуване	Рисуване
	2—3 ч.	Перспектива	Анатомия	—
	3—4 ч.			
	4—5 ч.	История на изкуствата	Моделиране	Моделиране
	5—6 ч.			
	6—7 ч.	—	—	Вечеренъ актъ
	7—8 ч.			
Вторникъ	8—12 ч. пр. пладнѣ	Рисуване	Рисуване	Рисуване
	2—3 ч.	Моделиране	Декоративно изкуство	Констр. перспектива
	3—4 ч.			
	4—5 ч.	Френски езикъ	—	История на изкуствата
	5—6 ч.			
	6—7 ч.	—	—	Вечеренъ актъ
	7—8 ч.			
Срѣда	8—12 ч. пр. пладнѣ	Рисуване	Рисуване	Рисуване
	2—3 ч.	Декоратив. изкуство	Моделиране	Моделиране
	3—4 ч.			
	4—5 ч.	Френски езикъ	История на изкуствата	Архитектура
	5—6 ч.			
	6—7 ч.	—	—	Вечеренъ актъ
	7—8 ч.			
Четвъртъкъ	8—12 ч. пр. пладнѣ	Рисуване	Рисуване	Рисуване
	2—3 ч.	Перспектива	Декоратив. изкуство	Анатомия
	3—4 ч.			
	4—5 ч.	Моделиране	Технич. чертание	История на изкуствата
	5—6 ч.			
	6—7 ч.	История на изкуствата	—	Вечеренъ актъ
	7—8 ч.			
Петъкъ	8—12 ч. пр. пладнѣ	Рисуване	Рисуване	Рисуване
	2—3 ч.	Декорат. изкуство	—	Конструкт. перспект.
	3—4 ч.			
	4—5 ч.	Анатомия	Моделиране	Моделиране
	5—6 ч.			
	6—7 ч.	—	—	Вечеренъ актъ
	7—8 ч.			
Събота	8—12 ч. пр. пладнѣ	Рисуване	Рисуване	Рисуване
	2—3 ч.	Моделиране	—	Декорат. изкуство
	3—4 ч.			
	4—5 ч.	Френски езикъ	Техническо чертание	—
	5—6 ч.			
	6—7 ч.	—	История на изкуствата	Архитектура
	7—8 ч.			

Вечеренъ актъ се прѣподава само прѣзъ зимния семестръ.

б) въ Специалния курсъ.

№ по редъ	Прѣдмети	Школи въ специалния курсъ							
		За живописци и учители по рисуване	За живописци и иконописци	За декоратори	По скулптура	По възбарство	По рѣзба и тантели	По керамика	По литография
		Седмич. часове	Седмич. часове	Седмич. часове	Седмич. часове	Седмич. часове	Седмич. часове	Седмич. часове	Седмич. часове
1	Рисување	—	—	—	—	—	24	24	24
2	Живопись	36	36	—	—	—	—	—	—
3	Декоративно изкуство	—	—	36	—	—	—	—	—
4	Композ. на картини и икони	неопрѣдѣлено	неопрѣдѣлено	—	—	—	—	—	—
5	Вечеренъ актъ	10	10	10	10	10	—	—	—
6	История на изкуствата	2	2	2	2	2	2	2	2
7	Физич. учение за цвѣтоветъ	2	2	2	—	—	—	—	—
8	Химия на боитъ	2	2	2	—	—	—	—	—
9	Методика на рисуването	1	—	—	—	—	—	—	—
10	Обща педагогия	1	—	—	—	—	—	—	—
11	Методика на геометр. чертание	1	—	—	—	—	—	—	—
12	Краснописание	2	—	—	—	—	—	—	—
13	Ръчна работа	4	—	—	—	—	—	—	—
14	Декоративна композиция	—	—	неопрѣдѣлено	—	неопрѣдѣлено	12	12	—
15	Моделиране (скулптура)	—	—	—	24	6	—	6	—
16	Скулптурна композиция	—	—	—	неопрѣдѣлено	—	—	—	—
17	Рѣзбарство	1	—	—	—	24	—	—	—
18	Вѣзба и тантели	—	—	—	—	—	24	—	—
19	Керамика	—	—	—	—	—	—	24	—
20	Литография	—	—	—	—	—	—	—	24

Въ допълнение къмъ установенитѣ вече програми за различнитѣ школи на спец. курсъ: за учители по рисување, за живописци и иконописци, за декоратори, за скулптори и за рѣзбари — за които е вече поменато въ по-прѣдишнитѣ годишници — прѣзъ изтеклата година е изработена и слѣдната програма за школата по вѣзба и плетене тантели:

I. Годишнина.

а) Холбайнова техника; б) Пунто-тирато; в) Изпълнки на платно (български шевъ); г) Ажурна работа; д) Макрамé (рѣсни); е) Техника за ориенталски килими; ж) Тантели.

Първата годишнина ще изучава: 1. Рисувание на плоски орнаменти съ моливъ, перо, акварелъ и пр. съ обяснение хармонията на боитѣ и 2. Рисувание по гипсови орнаменти и цвѣтя отъ натура.

II. Годишнина.

а) Плоска бродерия; б) Бѣлъ шевъ; в) Разни тантели съ игла; г) Тантели плѣтени.

Втората годишнина ще изучава: 1. Специално рисувание за бродерии и начинъ за прѣнасяне рисунката на платъ и изрѣзване на самата рисунка за апликация и пр., 2. Орнаментална композиция, 3. Копиране и изучаване на шевици, тантели и плоски орнаменти отъ разни стилове, 4. Изучаване на декоративни стилове.

III. Годишнина.

а) Плоска бродерия (цвѣтна художествена); б) Способъ персийски; в) Плоска бродерия по японски способъ; г) Тантели.

Третята годишнина ще изучава: 1. Рисувание по натура на цвѣтя и пр., 2. Композиции и рисунки за бродерии и тантели, 3. Изучаване на декоративни стилове.

IV. Годишнина.

а) Апликация; б) Бродерия съ злато; в) Тантели.

Четвъртата годишнина ще изучава: 1. Рисувание на цвѣтя отъ натура, 2. Декоративна композиция, 3. История на декоративното искусство (вѣзба, тантели и тъкачество).

Въ всѣки семестръ трѣбва да се изработятъ най-малко 10 композиции и толкова домашни работи, отъ които най-малко 4 трѣбва да се изпълнятъ.

Забѣлѣжка. Ученицитѣ сж задължени да слушатъ всеобща история на искусството и прѣзъ четиритѣ години.

Полугодишните изпити сж произведени редовно, прѣзъ м. февруарий за I. и прѣзъ м. юний за II. полугодие. Резултатитѣ отъ тѣхъ сж показани въ долната таблица.

№ по редъ	Прѣдмети	Число на полученитѣ изпититни бѣлѣжки													
		Отличенъ		Минава		Едва минава		Не минава		—		Всичко държани изпити			
		С е м е с т р и													
		I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II		
1.	I. Практически.	Рисуване	Орнаменти	—	—	6	5	9	1	5	—	—	—	20	6
			Маски	—	—	4	—	5	—	1	—	—	—	10	—
			Бюстъ	—	—	5	4	4	2	2	3	—	—	11	9
			Ржцѣ	—	—	2	—	2	4	1	3	—	—	5	7
			Крака	—	—	1	—	4	3	2	6	—	—	7	9
			Глави отъ натура	—	—	4	3	1	2	—	—	—	—	5	5
	2.	Моделиране	1/2 голо тѣло	—	—	2	6	—	—	1	—	—	—	3	6
			Вечеренъ актъ	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	9	—
			Орнаменти	—	—	7	10	13	14	7	3	—	—	27	27
			Маски	—	—	1	5	9	6	3	3	—	—	13	13
			Ржцѣ и крака	—	—	6	—	5	2	—	—	—	—	11	2
			Бюстъ	—	—	—	7	—	6	—	3	—	—	—	16
3.	Практическа перспектива	—	—	15	10	7	4	7	4	—	—	29	18		
4.	Декоративно изкуство	1	12	24	25	15	17	3	2	—	—	43	56		
		Отличенъ	Много добъръ		Добъръ		Срѣденъ		Слабъ		Всичко държани изпити				
		С е м е с т р и													
		I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II		
II. Теоретически.															
5.	История на изкуствата	13	8	15	11	16	23	12	12	4	8	60	62		
6.	Техническо чертание	1	2	1	2	8	2	8	10	—	1	18	17		
7.	Анатомия	1	2	3	6	16	16	16	13	10	1	46	38		
8.	Конструктивна перспектива	2	3	2	2	5	4	2	4	—	—	11	13		
9.	Архитектура	1	2	6	4	2	1	2	4	—	—	11	11		
10.	Методика на геомтр. чертание	—	—	—	3	—	5	—	3	—	—	—	11		
11.	Физика на цвѣтоветъ	—	5	—	11	—	5	—	2	—	—	—	23		
12.	Химия на боитъ	—	4	—	9	—	10	—	—	—	—	—	23		
13.	Методика на рисуването	—	1	4	2	—	2	—	—	—	—	4	5		

Забѣлѣжки. 1. Изпитътъ по рисуване маски за II. полугодие, поради една нередовность, бѣше унищоженъ и отложенъ за въ началото на идущата учебна година. 2. Изпититѣ по методика на геомтр. чертание, физика и химия, държани прѣзъ второто полугодие, важать и за първото.

Конкурсни награди на ученицитѣ.

Въ бюджета на училището е била прѣдвидена сумата 1500 лв. за конкурсни награди на ученицитѣ.

Прѣзъ учебната година сж дадени слѣднитѣ конкурси:

I.

Конкурсъ за пейзаженъ ефектъ.

I ^{ва}	премия — 60 л.	—	получи работата на	Ат. Бакларовъ
II ^{ра}	" 40 л.	"	" "	К. Щъркеловъ
III ^а	" 20 л.	"	" "	Д. Димитровъ

Откупени сж по за 20 л. проектитѣ: 1 на Ат. Бакларовъ, 2 на Б. Лазаровъ, 1 на П. Николовъ и за 15 л. на Никола Георгиевъ.

II.

Конкурсъ за проекти на тантели.

I ^{ва}	премия — 40 л.	получи проекта на	М. Томова
II ^{ра}	" 30 л.	" "	Хр. Лозевъ
III ^а	" 20 л.	" "	С. Сгурева

Откупени сж по за 15 л.: 1. проектъ на М. Станчева, 1 на София Сгурева, 2 на М. Томова и 1 за 10 л. пакъ на М. Томова.

III.

Конкурсъ за иллюстрации на едно стихотворение.

I ^{ва}	премия не се даде никому
II ^{ра}	премия — 30 л. получи проекта на Дим. Димитровъ
III ^а	" 20 л. " " " П. Николовъ

Откупиха се по за 10 л.: 1 проектъ на Сим. Велковъ, — 1 на Г. Василевъ и 2 — на П. Сандевъ.

IV.

Конкурсъ за параванъ.

Първата премия не се даде никому, а се дадоха три III премии.

II ^{ра}	премия — 40 л.	получи проекта на	Тод. Христовъ
III ^а	" 30 л.	" "	Тод. Христовъ
III ^а	" 30 л.	" "	Конст. Димитровъ
III ^а	" 30 л.	" "	Тод. Христовъ

V.

Конкурсъ за зименъ пейзажъ.

И въ този конкурсъ първата премия не се даде никому; дадоха се 2 премии по 25 лева, 2 — по 20 лева и 1 — 15 лева, а именно:

Премия отъ 25 л. получи проекта на П. Сандевъ					
"	"	25 л.	"	"	" К. Щъркеловъ
"	"	20 л.	"	"	" К. Щъркеловъ
"	"	20 л.	"	"	" К. Щъркеловъ
"	"	15 л.	"	"	" П. Николовъ

VI.

Конкурсъ за печатъ на Д-вото за подпомагане бѣдни ученици при Рисувалното училище.

I ^{ва}	премия 30 л. получи проекта на Ал. Гайтанджиевъ				
II ^{ра}	"	20 л.	"	"	" Ал. Гайтанджиевъ
III ^а	"	10 л.	"	"	" Ал. Гайтанджиевъ

VII.

Конкурсъ за корица на III-я (настоящия) илюстриранъ годишникъ на училището.

I ^{ва}	премия — 60 л. получи проекта на Хр. Лозевъ				
II ^{ра}	"	40 л.	"	"	" С. Велковъ
III ^а	"	20 л.	"	"	" Ал. Лазаровъ

Откупиха се по за 15 л. проектътъ на П. Николовъ и Ал. Лазаровъ и за 10 л. проекта на Хр. Лозевъ.

Освѣнъ тѣзи, произведени сж между ученицитѣ и слѣднитѣ конкурси, платени отъ частни суми.

I.

Конкурсъ за корица на изданието на Археографическата комисиия при М-вото на Народното Просвѣщение „Български Художествени Старини“.

I ^{ва}	прѣмия — 100 л. получи проекта на К. Кънчевъ				
II ^{ра}	"	70 л.	"	"	" П. Николовъ
III ^а	"	50 л.	"	"	" М. Мечкуевски

Откупиха се по за 20 л. проектът единъ на Борисъ Лазаровъ, единъ на Хр. Лозевъ, единъ на Милчо Ангеловъ, единъ на Ат. Бакларовъ, единъ на Ал. Лазаровъ за 30 л. и единъ на М. Ангеловъ за 10 л.

II.

Конкурсъ за дипломъ на свършившитъ разнитъ занаятчийски курсове при Соф. Търговска Индустриална Камара.

I^{ва} премия — 50 л. получи проекта на Хр. Лозевъ

II^{ра} „ 30 л. „ „ „ К. Кънчевъ

III^а „ 20 л. „ „ „ Ат. Бакларовъ

Откупи се 1 проектъ на Ал. Гайтанджиевъ за 20 л. и по за 10 л. проектът на М. Ангеловъ и П. Николовъ.

III.

Конкурсъ за проектъ на свидетелства за учителска правоспособностъ — издавани отъ М-вото на Народното Просвѣщение на издържалитъ държавенъ изпитъ учители.

Дадоха се двѣ I^{ви} премии по 50 л. на проектът на Ат. Бакларовъ и Ал. Гайтанджиевъ.

Откупи се проекта на Ал. Лазаровъ за 30 л. и проектът на Ал. Гайтанджиевъ и Хр. Лозевъ по за 25 л.

IV.

Конкурсъ за проекти на сребърни черковни кандила за полковетъ отъ Бдинската Дивизия, които ще бждатъ поставени въ Плѣвненския Мавзолей.

Дадоха се четири прѣмии по 30 л. на проектът на Борисъ Лазаровъ, Киро Кънчевъ, Симеонъ Велковъ, и Милчо Ангеловъ и двѣ премии по 15 л. и двѣтъ на Христо Лозевъ.

V. Височайши посѣщения.

На 28 януарий Негово Царско Височество, придруженъ отъ Т. Ц. В. сестра му Ерихерцогината Клотилда, дъщеря ѝ Елисавета и братята му Августъ и Филипъ посѣтиха училището, на което раз-

гледаха помѣщенията и занатията, отъ които останаха извънредно доволни. Съ особено внимание и естетическа наслада височайшитѣ гости се любуваха на иконостаса изработенъ за Плѣвенския Мавзолей отъ прѣподавателитѣ г. г. Ив. Мърквичка, А. Митовъ и Ив. Травнишки, за който се произнесоха че и въ Европа рѣдко се срѣща такова художествено творение, прѣдначено за църква.

На 3 априлъ Н. Ц. Височество Князьтъ съ височайшитѣ си гости Т. Височества Херцогътъ Иоханъ Албертъ Меклембургъ Шверински и съпругата му Херцогинята Елисавета, придружени съ свититѣ си, посѣтиха училището, дѣто бѣха сжщо и министритѣ г. г. Д-ръ Д. И. Станчевъ и Н. Апостоловъ, разгледаха всичкитѣ отдѣли и присѣтствуваха на нѣкои отъ занатията. Най-вече имъ направиха впечатление произведенията на керамичния отдѣлъ въ български стилъ и по желанието на Господаря прѣподавателя на този отдѣлъ г-нъ С. Димитровъ биде командированъ, прѣзъ лѣтната ваканция въ разнитѣ европейски прочути керамични заведения повече да се специализира. Гоститѣ посѣтиха сжщо и ателиетата на директора г. Ив. Мърквичка и прѣподавателя А. Митовъ.

На 7 априлий, по желанието на Н. Ц. Височество Княза и въ Негово присѣствие, прѣдъ казанитѣ височайши гости, придружени още и отъ всичкитѣ министри, г. А. Митовъ държа на италиански езикъ една специална художествена сказка, придружена съ свѣтливи картини въ салона за лекции по история на искусствата, върху римскитѣ християнски храмове и старо-българскитѣ паметници. Височайшитѣ слушатели останаха извънредно задоволени отъ това, що видѣха и чуха, защото никога не сж се надѣвали, че въ България могатъ да сжществуватъ подобни лекции, а още по-малко подобни художествени, национални паметници.

При тѣзи свои посѣщения Н. Ц. Височество е далъ на единъ старецъ-шопъ, който позиралъ като моделъ, 40 лева, а за бѣднитѣ ученици е подарилъ щедрата сума отъ 1000 лева.

VI.

Юбилеятъ на Директора на Училището.

Още въ края на 1906 учебна година директоръль на училището г. Ив. Мърквичка бѣше навършилъ 25 години на своята художествена и прѣподавателска дѣйность въ България, но по стечението на разни обстоятелства, другаритѣ му прѣподаватели и почитателитѣ му рѣшиха да отпразднуватъ неговия юбилей на 17 май 1907 година.

За тѣзи цѣль биде даденъ на Г-на Директора банкетъ въ Военния Клубъ, въ който взимаха участие всичкитѣ прѣподаватели на училището, много художници негови ученици и неговитѣ почитатели и приятели. Трапезата бѣше украсена съ цвѣтя, поставени въ великолѣпни вази, изработени въ керамичния отдѣлъ на училището.

Когато се поднесе шампанското, г. А. Митовъ, като старѣйшъ между прѣподавателитѣ и художницитѣ, отъ тѣхно име, държа рѣчь, въ която очерта плодотворната дѣйность и голѣмитѣ заслуги на г. Мърквичка за българското изкуство и специално за Рисувалното училище. Той, който най-отблизо познава всичко онова, което юбиляра е направилъ за изкуствата у насъ, съ възторгъ и възхищение посочи на неговото трудолюбие, на неговото постоянство, на неговата енергия, на неговата самоотверженностъ особено за закрѣпляването и уредбата на училището. Отъ името на другаритѣ прѣподаватели и художници биде поднесенъ единъ художествено изработенъ шкафъ за ателие, украсенъ съ картини и барелефъ, репродуциранъ на листъ XXX въ илюстрациитѣ, и придруженъ съ единъ адресъ, изработенъ на кожа въ старо-български стилъ, репродуциранъ на листъ XXXI^a. Понеже г. Мърквичка е и прѣседателъ на Дружеството на Художницитѣ въ България, то и Дружеството, за да изкаже своята благодарностъ и почитъ, взема участие въ подаръка, като помогна въ материалнитѣ разходи, направени за този подаръкъ.

Ученицитѣ на рисувалното училище отъ първия випускъ, които сега сж вече художници и учители, поднесоха отъ своя страна единъ великолѣпно изработенъ адресъ, репродуциранъ на листъ XXXI^b, съ слѣдното съдържание:

На Иванъ Мърквичка,
по случай 25-годишния му юбилей.

Драги Учителю,

Ти внесе нова струя въ възраждането на българското изкуство съ своя неуморенъ четвъртъ-вѣковенъ трудъ.

Като учителъ въ гимназията и послѣ, като директоръ и професоръ въ Рисувалното училище, Ти показва безпримѣрно трудолюбие и постоянство, съ които можа, въпрѣки всичкитѣ спѣнки и неудобства, да въздигнешъ нашето Рисувално училище на равна височина съ европейскитѣ академии.

Като художникъ, Ти не остави ни една областъ отъ националното ни изкуство незачекната и необогатена съ многобройнитѣ Ти безсмъртни творения, които винаги ще ни служатъ за неизчерпаемъ източникъ на поука.

Драги Учителю,

Като цѣнимъ високо Твоитѣ заслуги като художникъ и като учителъ, считаме се за безкрайно щастливи, че можемъ да изкажемъ оная дълбока признателность, която хранимъ къмъ Тебе, за всичкитѣ извънредни грижи, които Си полагалъ, за да ни дадешъ, колкото се може по солидни художествени познания и че можемъ да Те поздравимъ съ юбилея на твоята 25 годишна художествена и учителска дѣятелность; сжщо и да Ти пожелаемъ да отпразднувашъ още по-славно 50-годишния си юбилей.

Твоитѣ признателни ученици отъ първия випускъ на Рисувалното училище.

София, 17/V 1907 година.

(18 подписа)

А отъ сегашнитѣ ученици на училището сжщо така му биде изработенъ и поднесенъ единъ много красивъ адресъ (репродуциранъ на листъ XXXII) съ слѣдното съдържание:

Скжпи Учителю,

Празднувайки съ Васъ четвъртъ-вѣковната Ви учителска и художническа дѣйность, ний, учащитѣ при повѣрениятъ Вамъ храмъ на изкуствата, Ви поднасяме нашата благодарность за възпитателнитѣ грижи, които храните къмъ насъ и цѣлия български народъ.

Стари Учителю,

Нека Вашия трудъ и постоянство ни служатъ за примѣръ въ живота.
Ст. София, 17 май 1907 година.

(Подписитѣ на ученицитѣ сж на другата страна на адреса).

На папката, въ която е сложенъ адреса, е написано съ златни старобългарски букви:

Господину Ивану Мърквичка.

На възпитателя отъ възпитаницитѣ му.

Още прѣзъ врѣмето на банкета юбилярътъ получи отъ Началника на Тайния Кабинетъ на Негово Царско Височество Княза писмо, съ което Господаря награждаваше Директора за тѣзи му 25 годишна дѣйность съ народния орденъ „За гражданска заслуга“ третя степенъ, съ който голѣмъ знакъ на отличие се увѣнча достойно и заслужено този първи по реда си въ България празникъ на висшата култура на изкуството и на труда, който бѣше и празникъ на училището, на което юбиляра е Директоръ отъ основанието му.

Освѣнъ тѣзи, юбилярътъ получи много още поздравителни адреси и писма, но най-важни отъ тѣхъ сж на Соф. Търговско-Индустриална Камара и Славянска Бесѣда:

До Господина Иванъ Мърквичка,

въ София.

Отъ страна на Софийската Търговско-Индустриална Камара считаме за свой приятенъ дългъ, Уважаемий Господине, да Ви поднесемъ сърдечни поздравления по случай 25 годишния юбилей на Вашата плодотворна учителска дѣятелность, дѣятелность, която помогна твърдѣ много за развитието на народното ни художествено дѣло и за подигане въ художествено отношение нашитѣ занаяти.

Като Ви пожелаваме дълги и щастливи години, посвѣтени за напредъка на българското художество, молимъ Ви да приемете увѣренията на нашитѣ дълбоки почитания и признателность.

Под.-Прѣдседателъ: (подп.)

Секретаръ: (подп.) Д-ръ Златаревъ.

До Господина Иванъ Мърквичка,

въ София.

Уважаемий Господине,

Настоятелството на Славянската Бесѣда съ голѣмо удоволствие узна въ послѣдното си засѣдание, че Вие прѣзъ денѣе си сте отпразднували 25-годишенъ юбилей на Вашата обществена и просвѣтителна дѣятелность тукъ въ България, и възложи менъ отъ негово име и отъ името на цѣлото Дружество да Ви сърадвамъ и привѣтствувамъ.

Съ особена радостъ пристѣпамъ да изпълня възложената върху ми поръчка, толкозъ повече че азъ почти отначало на дѣятелностьта Ви лично съмъ свидѣтель на Вашата сръчность, на Вашето усърдие и на Вашето постоянство, съ които винаги и вредъ работихте на една нива, прѣвъ въ която Вие сложихте орало. Благаткъ Вие, който, като съвсѣмъ малцина у насъ, можете съ пълно съзнание на изпълненъ дългъ, да посочите тучнитѣ плодове, покрили това рало.

Нашата Бесѣда въ настоящия случай иде да привѣтствува единъ много полезенъ труженикъ въ полето на едва наченающитѣ се у насъ художества и сжщеврѣменно единъ свой ревностенъ членъ, който ѣ е услужвалъ всѣкога колчемъ сж били поисквани неговитѣ просвѣтителни съвѣти.

Подиръ: сърдечнитѣ привѣтствия ще си позволя да Ви благопожелая, честитий юбиларѣо, крѣпко здравие и дългоденствие, за да приведете къмъ завършекъ всичкитѣ си полезни начинания въ храма на художествата, на които цѣль посвѣтихте себе си.

Съ братски поздравъ, Прѣдседатель: (подп.) Ст. Костовъ.

Дружество за подпомагане на бѣдни ученици при училището.

Приходътъ на Дружеството прѣзъ тая учебна година е билъ слѣдния:

Отъ членски вноски	154.—	лева
Отъ художествени сказки	1366.—	„
Повърнати обратно заеми	175.—	„
Отъ лихви върху врѣменни заеми	69.45	„
Отъ продажба на студентски книжки	99.—	„
Волни пожертвувания	18.50	„
	<hr/>	
	Всичко 1881.95	„
Останали отъ миналата год.	1723.38	„
	<hr/>	
	А всичко 3605.33	„

Изразходвано е прѣзъ сжщата година:

Раздадени помощи на ученицитѣ въ пари	400.—	„
Раздадени помощи въ учебни материали, като книги за рисување, платно за живопись, бои и др.	638.50	„
Хонораръ за четене художествени сказки	660.—	„
За печатане покани, билети и обявления, за миене, прислуга и пр.	461.90	„
	<hr/>	
	Всичко 2160.40	„
Оставатъ на лице	1444.93	„
	<hr/>	
	А всичко 3605.33	„

Прѣзъ тая учебна година г. Антонъ Митовъ е държалъ 22. публични художествени сказки, посѣтени отъ 2732 души.

Съдържание на илюстрациитѣ.

Листъ	I. — а) Маска моделирана по гипсовъ моделъ (М. Шойлевъ) б) Релефъ моделиранъ по натура (Ив. Панайотовъ)
„	II. — а) Релефъ моделиранъ по натура (М. Тошева) б) Релефъ моделиранъ по натура (М. Юрдановичъ)
„	III. — а) Бюстъ моделиранъ по натура (С. Велковъ) б) Бюстъ моделиранъ по натура (А. Спасовъ)
„	IV. — а) Глава рисувана по натура съ черно (С. Велковъ) б) Глава рисувана по натура съ черно (Н. Георгиевъ)
„	V. — а) Половинъ голо тѣло рисувано по натура съ черно (А. Спасовъ) б) Половинъ голо тѣло рисувано по натура съ черно (Сим. Велковъ)
„	VI. — Цѣло голо тѣло рисувано по натура съ черно (В. Костакиевъ)
„	VII. — Вечерни актове
„	VIII. — а) Глава живописана по натура (София Сгурева) б) Глава живописана по натура (Дона Илиева)
„	IX. — а) Табло съ 5 живописани глави по натура (В. Димитровъ) б) Глава живописана по натура (Д. Димитровъ)
„	X. — а) Глава живописана по натура (Н. Георгиевъ) б) Глава живописана по натура (Вл. Димитровъ)
„	XI. — а) Фигура живописана по натура (Станко Ивановъ) б) Голо тѣло живописано по натура (Дим. Димитровъ)
„	XII. — Голо тѣло живописано по натура (Станко Ивановъ)
„	XIII. — Голо тѣло живописано по натура (Станко Ивановъ)
„	XIV. — а) Пейзажъ съ маслени бои—конкурсъ (Бор. Лазаровъ) б) Пейсажъ съ маслени бои—конкурсъ (Д. Димитровъ)
„	XV. — а) Рисунка съ перо (Бор. Лазаровъ) б) Декорирана корица на книгата, поднесена отъ Комитета Царь-Освободителъ на Н. К. В. Ромжнския Прѣстолонаслѣдникъ в) Пейзажъ съ маслени бои—конкурсъ (Ат. Бакларовъ)

- Листъ XVI. — а) Композиции за декорации на прозорци (М. Ангеловъ)
 б) Емблема на Чиновническото Кооперативно-Спестовно-Застрахователно Дружество — конкурс I премия (Ал. Гайтанджиевъ)
- „ XVII. — а) Композиции за декорация на прозорци (Хр. Лозевъ)
 б) Проектъ за корица на изданието на Арх. Комисия „Български Художествени Старини“ — конкурс (М. Мечкуевски)
- „ XVIII. — а) Проектъ за корица на II илюстриранъ годишникъ — конкурс (Ат. Бакларовъ)
 б) Проектъ за корица на I илюстриранъ годишникъ — конкурс (Ат. Бакларовъ)
- „ XIX. — а) Проектъ за корица на изданието на Арх. Комисия „Български Художествени Старини“ — конкурс (Ат. Бакларовъ)
 б) Проектъ за сжщото — (Ал. Лазаровъ)
- „ XX. — а) Проектъ за сребърно черковно кандило — конкурс (С. Велковъ)
 б) Проектъ за сребърно черковно кандило — конкурс (Киро Кънчевъ)
- „ XXI. — а) Проектъ за сребърно черковно кандило — конкурс (Милчо Ангеловъ)
 б) Проектъ за сребърно черковно кандило — конкурс (Ал. Гайтанджиевъ)
- „ XXII. — Произведения на керамическия отдѣлъ при училището, декорирани въ български стилъ
- „ XXIII. — а) Цвѣтна бродерия разни техники.
 б) Бродирана покривка въ български стилъ.
- „ XXIV. — Бродерии, изработени отъ ученичкитѣ на възбарския отдѣлъ при училището.
- „ XXV. — Тантели разни видове, изработени отъ ученичкитѣ на възбарския отдѣлъ при училището.
- „ XXVI. — Свидѣтелство за учителска правоспособностъ — проектъ отъ Ал. Гайтанджиевъ — литографирано въ литографския отдѣлъ при училището.
- „ XXVII. — Растения съ болести, рисувани по натура отъ Владимиръ Димитровъ и литографирани въ литографския отдѣлъ при училището (по поръчка на Садовската Земледѣл. Опитна Станция).
- „ XXVIII. — Проектъ за корица на изданието на Арх. Комисия „Български Худож. Старини“ — конкурс I премия (Киро Кънчевъ) — литографирано въ литограф. отдѣлъ при училището.
- „ XXIX. — Проектъ за Дипломъ на свършившиятъ занаятчийскитѣ курсове при Соф. Търгов.-Индустриална Камара — конкурс I

премия — Христо Лозевъ, литографирано въ литографския отдѣлъ при училището.

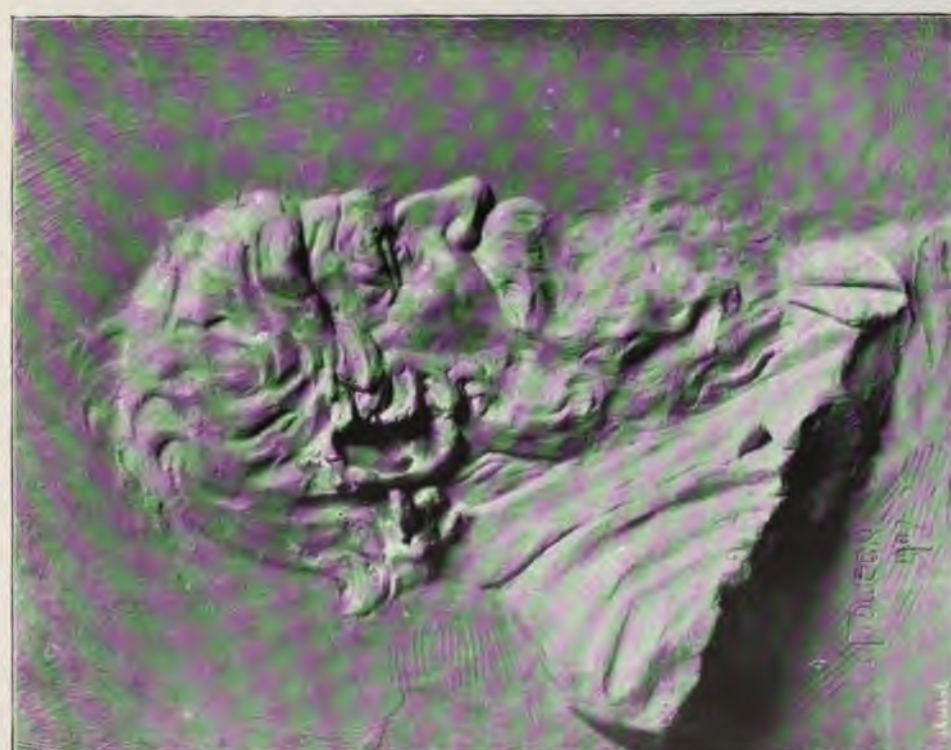
- Листъ XXX. — Шкафъ за ателие, украсенъ съ рѣзби, картини и барелефъ, поднесенъ като подаръкъ на директора, по случай 25-годишния му юбилей.
- „ XXXI. — а) Адресъ, поднесенъ на директора по случай юбилея му отъ страна на прѣподавателитѣ при училището.
б) Адресъ, поднесенъ на директора по случай юбилея му отъ страна на бившитѣ студенти отъ I випускъ.
- „ XXXII. — Адресъ и папката му, поднесени на директора по случай юбилея му отъ ученицитѣ при училището.
-

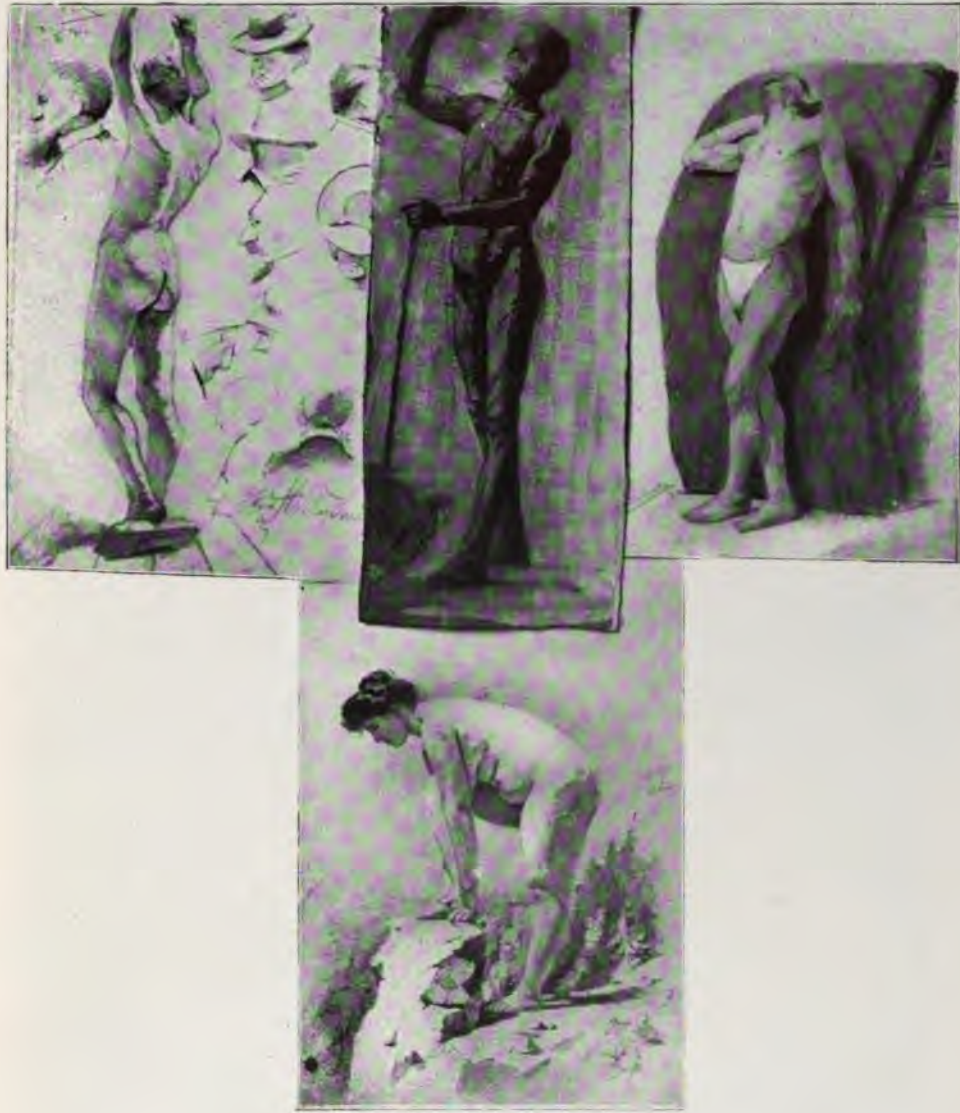

1

1

1

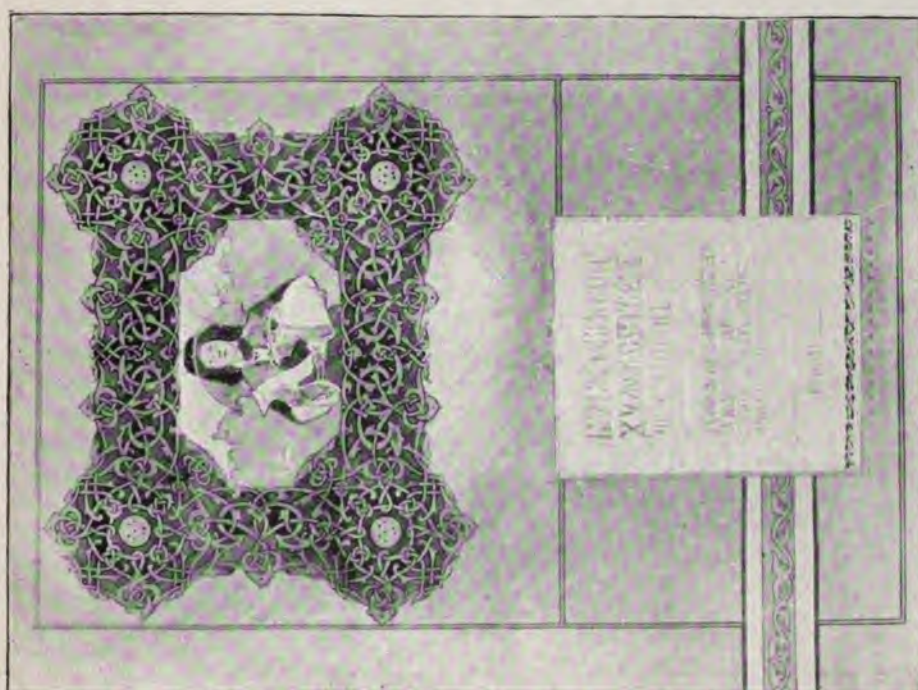
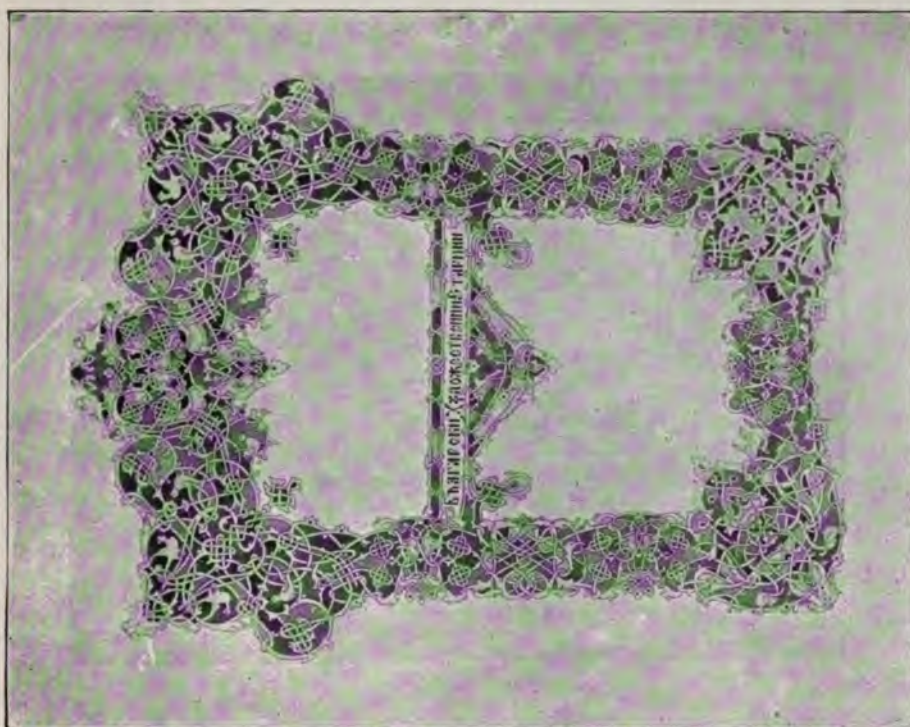

1

1

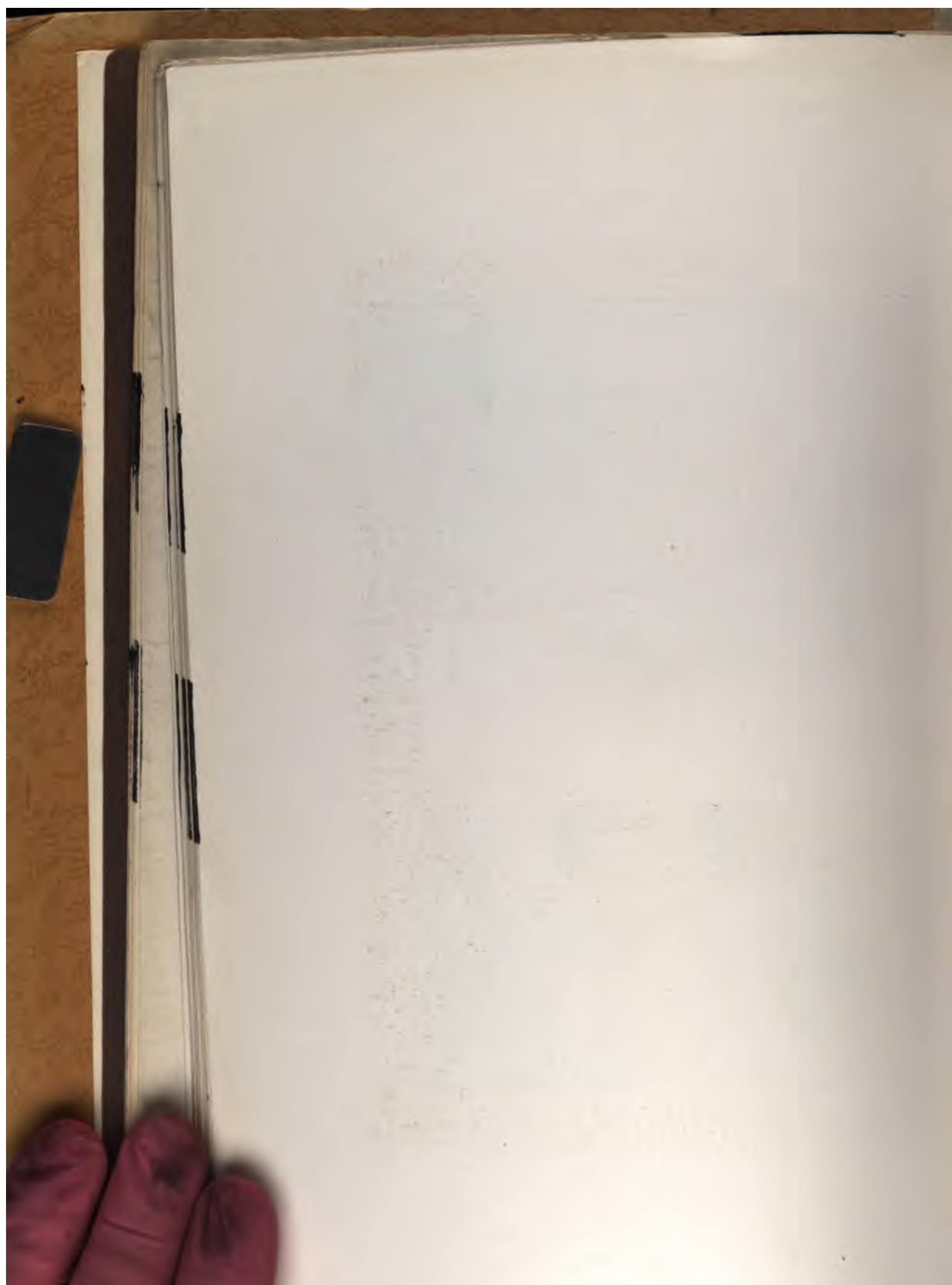

1

Министерство на Народното Просвещение

№ _____

ЗНАЧИТЕЛНОСТ НА ПРЕДПОСЛОВИЕТО ПО ТЕХНИЧЕСКИ ПРЕДМЕТИ

Госпо _____, роден на _____, ота _____, професионално образование _____, 18 година възраст _____, получил образование си в _____, учителствувал като помощен учител в _____, гд. издържа изпита по _____, с отличен успех, по техническата част _____, по педагогическата част _____.

Въз основа на чл. _____ от Закона за народното просвещение Госпо _____, доен право да бъде редовен учител по това предмета въ средно училище или въ гимназия, курсъ на основно училище _____.

гр. София, _____ 19 _____ г. административен или народното просвещение.

СОФИЙСКА ТАРТУРСКА - ИМАЖИСТИЧНА КАМПА

ДИПЛОМА

№ _____

дадена се настоящата диплома на Г-жа _____
 родена от _____ гр. _____
 вярноизпитание _____ възраст _____
 съвършенство на това, че той е сферила като възраст, ученика от _____
 до _____ гр. _____
 и е заварилата върха с _____

Диплома: _____
 Училище: _____

Председател: _____
 Секретар: _____

